

Załącznik nr 4
Do Uchwały Rady Gminy Bukowsko
Nr XXXVI/249/10 z dnia
26 lipca 2010 roku

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NADOLANY

Gmina Bukowsko Powiat sanocki

Lipiec 2010r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI NADOLANY	5
1. Historia	5
2. Położenie geograficzne	6
3. Sytuacja demograficzna.....	9
4. Rynek pracy i bezrobocie	11
5. Infrastruktura techniczna	11
6. Gospodarka	15
7. Edukacja	19
8. Turystyka	19
III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI NADOLANY.....	21
IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI NADOLANY	25
1. Analiza mocnych i słabych stron.....	25
2. Analiza szans i zagrożeń	26
V. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI NADOLANY	27
VI. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ MIEJSCOWOŚCI NADOLANY	28
VII. SYSTEM WDROŻENIA I MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NADOLANY.	31

I. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości Nadolany położonej na terenie Gminy Bukowsko jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców.

Dokument ten określa strategię społeczno – gospodarczą oraz kierunki rozwoju wsi Nadolany, łącząc w sobie Strategię Rozwoju Gminy Bukowsko oraz Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Bukowsko.

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości Nadolany przyczynić ma się do realizacji strategicznych inwestycji na terenie wsi poprzez maksymalne wykorzystanie dostępnych środków w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Bukowsko przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Nadolany.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, kierunki rozwoju miejscowości oraz opis planowanych inwestycji aktywizujących społeczność lokalną miejscowości Nadolany.

Materiał ten jest wstępem do długookresowego planowania rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości Nadolany, a tym samym czynnikiem sprzyjającym redukcji strukturalnego bezrobocia i przeciwdziałania marginalizacji obszarów wiejskich.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI NADOLANY

1. Historia

Miejscowość Nadolany, była niegdyś przedmieściem XVII wiecznego miasteczka Nowotaniec. Z uwagi na fakt, iż stanowiła przedmieścia miasta, we wsi znajdowała się stolarnia, kuźnia, obuwnik, sklep, młyn oraz tartak. Nazwa miejscowości ma korzenie etniczne, oznaczające mieszkańców Posady Dolnej (czyli przedmieścia) części miasta Nowotaniec. W 1898 roku wieś liczyła 607 osób oraz 112 domów, dodatkowo na terenie miejscowości znajdował się obszar dworski zajmujący 2,36 km powierzchni wsi. Mniejszości etniczne stanowiły bardzo mały procent ogółu mieszkańców wsi, liczba mniejszości żydowskiej i ukraińskiej nie przekraczała 5% ogółu społeczeństwa miejscowości. Czasy II wojny światowej także odcisnęły piętno na mieszkańcach miejscowości, ponieważ Nadolany należały do placówki nr IV w Nowotańcu, która podlegała Komendzie Obwodu AK w Sanoku. Nadolany zostały spalone podczas walk niemiecko-sowieckich w sierpniu 1944 roku.

Ludność Nadolan cechowały także silne procesy migracyjne, które szczególnie nasilały się w następujących okresach:

- lata 1848-1866 – emigracja ludności na tereny Węgrzech (okolice Koszyc i Jasova),
- lata 1866-1914 – emigracja zarobkowa do USA i Francji,
- okres międzywojenny – region Bydgoszczy i Białegostoku,
- po zakończeniu II wojny światowej – tereny Śląska.

Właściciele miejscowości Nadolany:

- Balowie de Lobetanz (1366r.-1565r.),
- Stanowie (1565r.-1713r.),
- Bukowscy (1713r.-1746r.),
- Bronieccy, Gumowscy (1746r.-1767r.),
- Sas-Jaworscy (1767r.-1813r.),
- Krziwkowicz-Poźniakowie (1813r.-1944r.).

Dawne nazwy:

- haerede de Lobetans alias Brzozowa – 1366r. – połowa XV w.,
- supper oppido toto Nowothanyecz – 1446r.,
- Possada Nowothaniecz – 1577r.,
- Wiesz Nadoliany – 1589r.,
- Nadolany – 1699r.

2. Położenie geograficzne

Wieś Nadolany położona jest na terenie gminy Bukowsko w powiecie sanockim, województwie podkarpackim. Miejscowość Nadolany ulokowana jest w północnej części Gminy Bukowsko i sąsiaduje z następującymi miejscowościami: od południa z miejscowością Nowotaniec, od północy z gminą Zarszyn, od zachodu z Wolicą. Powierzchnia wsi rozciąga się wzdłuż drogi wojewódzkiej biegnącej do Bukowska – centrum Gminy Bukowsko. Poniższa mapa ukazuje usytuowanie miejscowości Nadolany na tle Gminy Bukowsko.

Rysunek 1. Lokalizacja miejscowości Nadolany na tle Gminy Bukowsko

Źródło: Urząd Gminy Bukowsko.

Poniżej zostało przedstawione położenie miejscowości Nowotaniec na tle powiatu sanockiego.

Rysunek 2. Mapa powiatu sanockiego

Źródło: Urząd Gminy Bukowsko.

Nadolany zajmują obszar o powierzchni 6,86 km², co stanowi 5,02% ogólnej powierzchni Gminy Bukowsko (136,73 km²).

Tabela 1. Powierzchnia poszczególnych miejscowości w Gminie Bukowsko

Miejscowość	Powierzchnia w km ²	Udział % w powierzchni gminy
Bełchówka	5,10	3,73%
Bukowsko	19,59	14,33%
Dudyńce	4,22	3,09%
Kamienne	3,56	2,60%
Karlików	8,20	6,00%
Nadolany	6,86	5,02%
Nagórzany	3,18	2,33%
Nowotaniec	4,34	3,17%
Płonna	19,70	14,41%
Pobiedno	5,89	4,31%
Przybyszów	7,30	5,34%
Ratnawica	4,85	3,55%
Tokarnia	8,73	6,38%
Wola Piotrowa	8,44	6,17%
Wola Sękowa	17,07	12,48%
Wolica	5,58	4,08%
Zboiska	4,12	3,01%
Razem	136,73	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

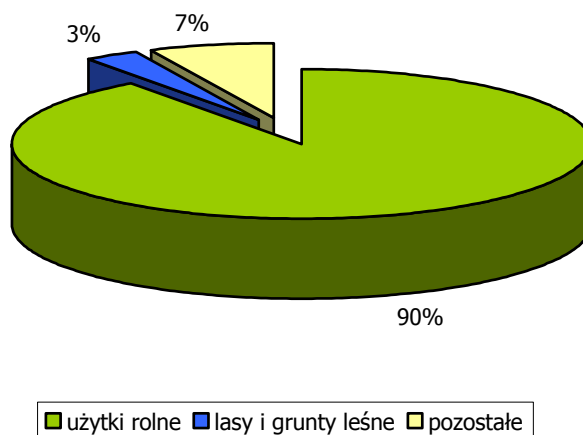
Gmina Bukowsko jest gminą rolniczą, o czym świadczy między innymi struktura użytkowania gruntów na jej obszarze, zaprezentowana w tabeli 3. Użytki rolne stanowią ponad 52% całego obszaru gminy, natomiast lasy i tereny zadrzewione to blisko 43 %. Kompleksy leśne na terenie gminy Bukowsko mają charakter mieszany, dominują zespoły bukowe z domieszką jodły

pospolitej. Do gatunków drzew stosunkowo często spotykanych w okolicznych lasach należą również: jawor, osika, lipa drobnolistna i dąb.

Analizując strukturę gruntów w miejscowości Nadolany należy zauważyć, iż udział gruntów rolnych w ogólnej powierzchni wsi stanowi aż 90%, co wskazuje na fakt, iż Nadolany są wsią rolniczą.

Wykres 1. Struktura gruntów w miejscowości Nadolany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ewidencji gruntów.

W rękach osób fizycznych znajduje się aż 95,7% gruntów, zasób sektora państwowego to udział rządu 1,5%, pozostała część pozostaje w zarządzie gminy (2,5%) oraz powiatu (0,2%).

Tabela 2. Struktura własnościowa gruntów w miejscowości Nadolany

Sektor Państwowy	Grunty powiatów	Zasób mienia gminy	Grunty osób fizycznych
10,74	1,3	17,42	656,47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ewidencji gruntów.

Tabela 3. Struktura gruntów w miejscowości Nadolany na tle gminy Bukowsko

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogólna	Użytki rolne						
		Razem	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska	Lasy i grunty leśne	Pozostałe
Miejscowość Nadolany	686,02	617,67	539,85	5,72	46,92	25,18	20,20	48,15
Gmina Bukowsko	13693,00	7204,00	4600,00	27,00	732,00	1845,00	5868,00	621,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ewidencji gruntów.

3. Sytuacja demograficzna

Obszar miejscowości Nadolany zamieszkiwany jest przez 673 mieszkańców, co stanowi 12,2% ogólnej liczby mieszkańców Gminy Bukowsko (5 498 mieszkańców).

Nadolany są miejscowością o wysokim wskaźniku gęstości zaludnienia. Wynosi on 98,1 mieszkańców na km².

Tabela 4. Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Bukowsko

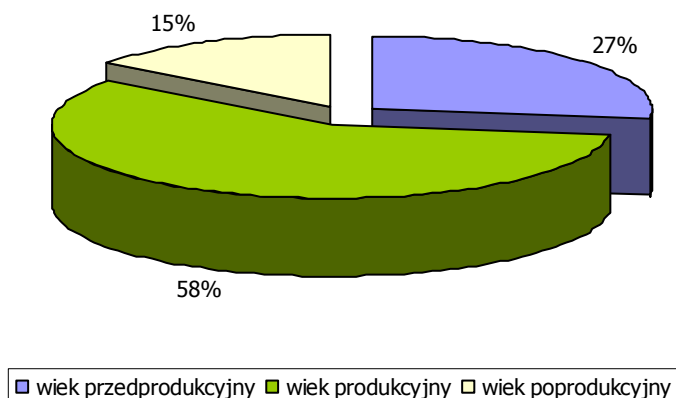
Miejscowość	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców/km ²
Bełchówka	niezamieszkałe	-
Bukowsko	1 819	92,9
Dudyńce	199	47,2
Kamienne	1	0,3
Karlików	129	15,7
Nadolany	673	98,1
Nagórzany	321	100,9
Nowotaniec	428	98,6
Płonna	8	0,4
Pobiedno	569	96,6
Przybyszów	niezamieszkałe	-
Ratnawica	8	1,6
Tokarnia	235	26,9
Wola Piotrowa	324	38,4
Wola Sękowa	240	14,1
Wolica	302	54,1
Zboiska	242	58,7
Razem	5 498	40,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

Struktura wiekowa miejscowości Nadolany wskazuje na fakt, iż wieś ta zamieszkiwana jest w głównej mierze przez osoby w wieku produkcyjnym (393 mieszkańców), co stanowi 58% w ogólnej liczbie mieszkańców wsi, osoby w wieku przedprodukcyjnym (wiek 0-18 lat) to grupa licząca 181 mieszkańców oraz mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym (powyżej 65 lat) – 99 osób.

Wykres 2. Struktura wiekowa mieszkańców miejscowości Nadolany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

Tabela 5. Struktura wiekowa ludności zamieszkującej miejscowość Nadolany

Osoby wg płci	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
Mężczyźni	91	208	28
Kobiety	90	185	71
Razem	181	393	99

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

Analizując dane Urzędu Stanu Cywilnego dotyczące liczby urodzeń należy stwierdzić, iż liczba urodzeń w ostatnich latach przeważa nad liczbą zgonów, świadczy to o dodatnim przyroście naturalnym w miejscowości Nadolany. Warto również zaznaczyć, iż województwo podkarpackie należy do tych województw, które charakteryzują się dodatnim przyrostem naturalnym. Gmina Bukowsko, na terenie której znajduje się miejscowość Bukowsko, charakteryzuje się również dodatnim przyrostem naturalnym.

Analizując dane dotyczące ilości zawartych małżeństw należy zaznaczyć iż ich liczba utrzymuje się na zbliżonym od kilku lat poziomie. W roku 2007 - 8 małżeństw, w roku 2008 odnotowano zawarcie 5 związków małżeńskich, natomiast w roku 2009 zostało udzielonych 8 sakramentów małżeńskich. W większości były to małżeństwa konkordatowe.

Tabela 6. Dane dotyczące liczby urodzeń, zgonów oraz małżeństw w latach 2007-2009 w miejscowości Nadolany

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009
Urodzenia	7	14	6
Zgony	6	6	8
Małżeństwa	8	5	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

4. Rynek pracy i bezrobocie

Z danych udostępnionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sanoku (wg stanu na 31.12.2009r.) wynika, iż ogólna ilość osób zarejestrowanych w PUP w Sanoku wynosi 5 252. Stopa bezrobocia w powiecie sanockim na koniec grudnia 2009 roku wyniosła 13,8%, natomiast w całym województwie podkarpackim wynosiła 15,5%. W Gminie Bukowsko na koniec grudnia 2009 roku zarejestrowanych było 290 osób (w tym 133 kobiety). Z kolei ilość osób zarejestrowanych w PUP w Sanoku z miejscowości Nadolany kształtowała się na poziomie 21 osób, w tym 10 kobiet.

Tabela 7. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sanoku na dzień 31 grudnia 2009 r.

Gminy	Liczba mieszkańców	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni	
			Kobiety	Mężczyźni
Miasto Sanok	40 607	2 098	1 045	1 053
Miasto Zagórz	5 129	320	145	175
Gmina Sanok	17 326	892	468	424
Gmina Zagórz	7 965	491	235	256
Gmina Besko	4 400	258	139	119
Gmina Bukowsko	5 498	290	133	157
Gmina Komańcza	5 405	322	156	166
Gmina Tyrawa Wołoska	2 049	116	49	67
Gmina Zarszyn	369	465	239	226
Razem		5 252	2 609	2 643

Źródło: PUP w Sanoku.

Zasoby siły roboczej występujące w miejscowości Nadolany wykorzystywane są w niezadowalającym stopniu. Wg danych statystycznych nie zauważa się występowania problemu bezrobocia, jednakże biorąc pod uwagę bezrobocie ukryte (które oznacza sytuację, w której osoby pozostające bez jakiegokolwiek zatrudnienia, są gotowe do podjęcia pracy, ale jej nie szukają, gdyż na podstawie wcześniejszych doświadczeń są przekonane, iż jej nie znajdą), problem bezrobocia jest bardzo znaczący dla miejscowości Nadolany.

Na terenie miejscowości Nadolany z pomocy społecznej korzysta 26 rodzin (107 osób).

5. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura komunikacyjna

Układ komunikacyjny na terenie gminy Bukowsko tworzy sieć dróg gminnych o łącznej długości 81,0 km, dróg powiatowych o łącznej długości 15,9 km oraz drogi wojewódzkiej przebiegającej przez obszar gminy o łącznej długości obejmującej 18,85 km. Wykazy poszczególnych dróg powiatowych oraz gminnych przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 8. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Bukowsko

Numer (ewidencja dróg) i nazwa drogi powiatowej	Pikietaż		Długość w km
	od	do	
19510 Pisarowce - Nowotaniec	6,34	7,38	1,00
19512 Pobiedno-Dudyńce	0,00	2,67	2,70
19513 Sanok-Bukowsko	6,00	13,10	7,10
19517 Pobiedno-Zboiska	0,00	2,00	2,00
19518 droga przez wieś Wola Sękowa	0,00	1,52	1,60
19520 droga przez wieś Wola Piotrowa	0,00	1,53	1,50
Razem			15,90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko

Tabela 9. Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Bukowsko

Lp.	Nazwa drogi	Długość drogi w km	Rodzaj nawierzchni	
			ulepszone (twarde)	nieulepszone
1.	Bukowsko – Nędze Łazy	5,0	5,0	0,0
2.	Bukowsko – Górny Koniec	2,0	2,0	0,0
3.	Bukowsko – Sanoczki	4,0	4,0	0,0
4.	Bukowsko - Kalwaryjska	3,0	3,0	0,0
5.	Bukowsko - Kamienne	6,0	4,0	2,0
6.	Bukowsko - Tokarnia	5,0	5,0	0,0
7.	Bukowsko - Tokarnia	4,2	4,0	0,2
8.	Bukowsko koło Raka	2,0	2,0	0,0
9.	Wola Piotrowa - Bełchówka	3,0	3,0	0,0
10.	Wola Piotrowa - Bukowsko	5,0	5,0	0,0
11.	Wolica - Bełchówka	3,0	1,0	2,0
12.	Wolica - Wólka	3,0	3,0	0,0
13.	Tokarnia - Tołstwa	3,0	1,0	2,0
14.	Pobiedno - Zaolzie	1,0	1,0	0,0
15.	Pobiedno nad Sanoczkiem	2,0	0,125	1,875
16.	Pobiedno przez wieś	1,0	1,0	0,0
17.	Dudyńce - Pielnia	3,0	0,0	3,0
18.	Zboiska - Modrza	3,0	3,0	0,0
19.	Zboiska - Bełchówka	6,0	0,3	5,7
20.	Nowotaniec – Wola Sękowa	4,0	4,0	0,0
21.	Nowotaniec – Nagórzany – Wola Jaworowa	4,0	4,0	0,0

Plan Odnowy Miejscowości Nadolany

22.	Wola Sękowa – Wola Jaworowa - Nagórzany	7,0	7,0	0,0
23.	Nadolany - Równie	3,0	3,0	0,0
24.	Nadolany - Wodnica	2,0	0,7	1,3
25.	Nadolany - Brzeg	1,0	1,0	0,0
Razem		81,00	62,925	18,075

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

Tabela 10. Wykaz dróg gminnych na terenie miejscowości Nadolany

Nazwa drogi	Długość drogi w km	Rodzaj nawierzchni	
		ulepszone (twarde)	nieulepszone
Nadolany - Równie	3,0	1,5	1,5
Nadolany - Wodnica	2,0	0,9	1,1
Nadolany - Brzeg	1,0	0,5	0,5
Razem	6,0	2,9	3,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

Drogi powiatowe oraz gminne na terenie miejscowości Nadolany wymagają stałych remontów.

Komunikacja zbiorowa

Teren gminy, w tym miejscowość Nadolany obsługuje PT. KONTRA, wzdłuż drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych. Przystanki PKS są w większości nie urządzone.

Stacje benzynowe

Na terenie miejscowości Nadolany znajduje się jedna stacja paliw. Pozostałe dwie zlokalizowane są w miejscowościach Bukowsko oraz Karlików. Jest to ilość wystarczająca do obsługi terenu gminy, jak i ruchu zewnętrznego.

Parkingi

Na terenie miejscowości Nadolany w obecnej chwili jest niewiele miejsc parkingowych. Znajdują się one przeważnie przy drogach oraz obiektach użyteczności publicznej.

Infrastruktura komunalna

Podstawowymi urządzeniami tej infrastruktury są wodociągi oraz kanalizacja, służące potrzebom mieszkańców i podmiotów gospodarczych. Są one również jednym z ważniejszych kryteriów atrakcyjności inwestycyjnej danego terenu.

Sposoby zaopatrzenia w wodę i unieszkodliwiania ścieków są bardzo zróżnicowane w Gminie Bukowsko. W miejscowościach o skoncentrowanej zabudowie zaopatrzenie w wodę oparte jest głównie na wodociągach wiejskich i lokalnych. Na pozostałych terenach dominuje indywidualne zaopatrzenie w wodę z własnych studni.

Nadolany opierają zaopatrzenie w wodę na wodociągu komunalnym Wola Sękowa ze stacją uzdatniania wody z ujęciem powierzchniowym na potoku Sanoczek.

Powyższy wodociąg obsługuje następujące miejscowości: Wola Sękowa, Nadolany, Nowotaniec oraz Nagórzany. Długość sieci wynosi 25,3 km (w tym 9 km przyłączy do 315 gospodarstw domowych).

Zarówno ujęcia wód, jak i też sam wodociąg budowany był systemem gospodarczym.

Ścieki z terenów gospodarstw i posesji indywidualnych odprowadzane są głównie do zbiorników bezodpływowych lub przepływowych włączanych często do cieków powierzchniowych. Większe obiekty posiadają z reguły urządzenia do podczyszczania ścieków lub własne oczyszczalnie.

Na terenie miejscowości Nadolany występują zespoły zagrodowe mieszkalne w zabudowie rozproszonej, posiadające kanalizację sanitarną zakończoną zbiornikami bez odpływu do odbiornika, typu szambo. W chwili obecnej surowe ścieki kierowane są do zbiorników bezodpływowych – magazynów ścieków, skąd wywożone są okresowo do zbiorczej oczyszczalni ścieków. Obiekty te nie posiadają urządzeń do oczyszczania ścieków mogących zredukować związki węgla, azotu i fosforu w sposób zapewniający legalne wprowadzenie ich do odbiornika.

Wywożenie ścieków surowych z zabudowań zagrodowych na terenie gminy do zbiorczych oczyszczalni ścieków, stanowi poważne obciążenie finansowe domowych budżetów mieszkańców, dlatego też zachodzi uzasadniona obawa, że część ścieków jest wprowadzana do odbiorników w sposób nielegalny. Stanowi to poważne zagrożenie dla życia biologicznego w tych odbiornikach.

Podstawowym kryterium porządkowania gospodarki wodno – ściekowej na obszarach już zainwestowanych powinno być zapewnienie ciągłości dostaw odpowiedniej jakości wody oraz spełnienie obowiązujących wymogów w zakresie oczyszczania i odprowadzania ścieków – niezależnie od przyjętego systemu ich unieszkodliwiania. Dotyczy to również terenów projektowanych do zainwestowania.

Wszystkie ścieki z terenu gminy powinny być poddawane procesowi oczyszczania.

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy jest zadawalająca – prowadzona jest zbiórka posegregowanych śmieci systemem workowym. Odpady wywożone są na składowisko w Karlikowie. Mimo tej zorganizowanej gospodarki odpadami na terenie gminy występują dzięki wysypiska śmieci. Śmietniska zlokalizowane są przy drogach, w dolinach potoków i na obrzeżach terenów leśnych oraz zainwestowanych. Prowadzi to do obniżenia walorów krajobrazowych i przyrodniczych gminy, zagrożenia sanitarnego wód oraz pożarowego lasów, a także prowokuje do dalszego gromadzenia odpadów. Gromadzone na dzikich wysypiskach odpady to głównie śmieci typowe dla gospodarstw domowych, terenów zurbanizowanych.

„Dzikie” wysypiska powinny być fizycznie zlikwidowane ze względu na to, że stanowią mogą potencjalne miejsce dalszego składowania odpadów oraz w sposób bardzo istotny obniżają walory krajobrazowe i turystyczne gminy oraz stwarzają zagrożenie dla środowiska.

Gazownictwo

Jednostką obsługującą system gazowniczy gminy jest Zakład Gazowniczy z Sanoka oraz Zarszyna. Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć gazową. Dostawy gazu odbywają się gazociągami średnioprężnymi. Z gazu sieciowego oprócz miejscowości Nadolany korzystają następujące miejscowości: Bukowsko, Nagórzany, Nowotaniec, Wola Sękowa, Dudyńce, Pobiedno, Zboiska, Wolica, Wola Piotrowa. W zakresie gazownictwa nie przewiduje się nowych inwestycji.

Telekomunikacja

Całość gminy jest stelefonizowana, istnieje także dobra łączność bezprzewodowa, sąsiedztwo masztu antenowego trzech operatorów ERA GSM, PLUS GSM, CENTERTEL.

Infrastruktura energetyczna

Gminę w zakresie dostaw energii elektrycznej obsługuje Rejon Energetyczny Sanok Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A. Zasilanie gminy odbywa się liniami elektroenergetycznymi średniego napięcia 15 kv i 30 kv. Tereny Gminy Bukowsko zaliczone zostały do obszarów o przeciętnym standardzie sieci średnich i niskich napięć. Nie odpowiadają one w pełni wymogom koniecznym do pewnego i niezawodnego jakościowo zasilania zakładów usługowych i produkcyjnych oraz wyposażenia gospodarstw domowych.

Przez teren gminy przebiega obecnie linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kv relacji GPZ Besko GPZ Rzepedź.

Dla istniejących na terenie gminy linii elektroenergetycznych średniego napięcia dopuszczalne zbliżenie obiektów jest uzależnione od ich rodzaju i przeznaczenia.

6. Gospodarka

W ogólnej liczbie podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy Bukowsko wg stanu na dzień 31 grudnia 2009r. (247 podmiotów gospodarczych) liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie miejscowości Nadolany stanowi 10% (25 podmiotów).

Tabela 11. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Bukowsko (stan na 31 grudnia 2009r.)

Miejscowość	Ilość podmiotów
Bukowsko	77
Wola Piotrowa	21
Nowotaniec	15
Nagórzany	13
Nadolany	25
Wola Sękowa	11
Dudyńce	14
Zboiska	15
Wolica	12
Pobiedno	20
Tokarnia	19
Karlików	5
Razem	247

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy Bukowsko.

Tabela 12. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w miejscowości Nadolany wg sektorów

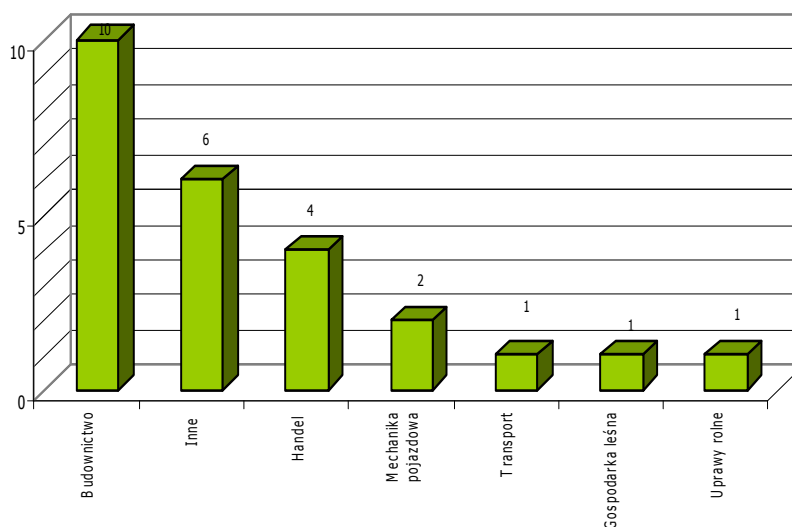
Wyszczególnienie	Lata		
	2007	2008	2009
Sektor publiczny	1	1	1
Sektor prywatny	25	27	25
Razem	26	28	26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy Bukowsko.

Z analizy poniższych danych statystycznych wynika, iż w przeważającej mierze podmioty gospodarcze zarejestrowane na terenie miejscowości Nadolany reprezentują branżę budowlaną, co wiąże się z obecnym zapotrzebowaniem rynku na usługi ogólnobudowlane. Głównie są to firmy z sektora mikro i małych przedsiębiorstw.

Wykres 3. Struktura oraz liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w miejscowości Nadolany wg stanu na dzień 31 grudnia 2009r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy Bukowsko.

Do największych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie miejscowości Nadolany należą:

- Przedsiębiorstwo Stanley – Lenio Stanisław.

Ewidencja gospodarstw agroturystycznych prowadzona przez Wójta Gminy Bukowsko na dzień 31 grudnia 2009r. wskazuje na prowadzenie tego typu działalności przez 4 gospodarstwa zlokalizowane na terenie miejscowości Nadolany:

- Gospodarstwo Agroturystyczne „Ryś” – Renata Lenio,
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Zawór” – Stanisław Lenio,
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Przystanek uśmiechu” – Józef Pałuk,
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Zacisze” – Mieczysław Sokołowski.

Gospodarka na terenie miejscowości Nadolany ma w głównej mierze charakter rolniczy, co jest charakterystyczne dla gospodarki na terenie gminy i całego powiatu.

Głównymi kierunkami produkcji rolnej są uprawy zbóż, chów bydła rzeźnego i mlecznego oraz hodowla trzody chlewnej.

Według danych Urzędu Gminy Bukowsko liczba gospodarstw rolnych w miejscowości Nadolany wynosi 178 (wg odprowadzanego podatku rolnego). Jednakże nie są to dane odzwierciedlające stan faktyczny, w rzeczywistości tych gospodarstw jest mniej.

Ponad połowę ogólnej ilości gospodarstw rolnych stanowią mało powierzchniowe gospodarstwa, których właściciele utrzymują się przede wszystkim z pracy w sektorze pozarolniczym.

Tabela 13. Liczba oraz wielkość gospodarstw w miejscowości Nadolany

Wyszczególnienie	Rok 2009
Liczba gospodarstw	178
Powierzchnia gospodarstw (w ha) ogółem,	631
w tym	
1 – 2 ha	55
2 – 5 ha	79
5 – 7 ha	29
7 – 10 ha	14
10 – 15 ha	1
15 ha i więcej	0
Średnia wielkość gospodarstwa (w ha)	3,55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

Tabela 14. Struktura zasiewów w hektarach w miejscowości Nadolany na tle Gminy Bukowsko

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Zboża	Ziemniaki	Przemysłowe	Pastewne	Pozostałe
Miejscowość Nadolany	209	110	21	-	6	72
Gmina Bukowsko	3908	1042	240	11	38	2577

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

Na terenie miejscowości Nadolany największą powierzchnię zajmuje uprawa zbóż (52,6% powierzchni), w tym uprawa pszenicy, następnie owsa jako rośliny fitosanitarnej i odpowiedniej do uprawy w zmianowaniu roślin.

Tabela 15. Struktura hodowli zwierząt gospodarskich w sztukach w miejscowości Nadolany na tle Gminy Bukowsko

Wyszczególnienie	Bydło		Trzoda chlewna		Owce
	Ogółem	w tym krowy	Ogółem	w tym lochy	
Miejscowość Nadolany	178	132	12	3	14
Gmina Bukowsko	1320	930	470	64	437

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

Obrazując ilość zwierząt gospodarskich w miejscowości Nadolany na tle całej gminy należy stwierdzić, iż 9% wszystkich zwierząt w gminie, jest hodowanych w Nadolanach.

Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w miejscowości Nadolany wynosi 3,55 ha.

Okolo 60 % gospodarstw rolnych z terenu miejscowości Nadolany prowadzi produkcję rolną jedynie na samowżywienie rodziny. Wysokie ceny środków produkcji rolnej, tj. paliwo, nawozy, materiał siewny, środki ochrony roślin są główną przyczyną do ograniczania produkcji rolnej, co jednocześnie prowadzi do zubożenia ludności wiejskiej.

7. Edukacja

Na terenie Gminy Bukowsko dzieci i młodzież szkolna kształci się w trzech zespołach szkół (w Bukowsku, Nowotańcu oraz Pobiednie). Młodzież szkolna oraz gimnazjalna zamieszkująca miejscowość Nadolany uczęszcza na zajęcia szkolne do Zespołu Szkół w Nowotańcu oddalonym o 1,3 km od wsi Nadolany.

8. Turystyka

Obszar Gminy Bukowsko zaliczany jest do jednych z atrakcyjniejszych krajobrazowo regionów województwa. Unikalne zabytki kultury materialnej decydują o dużych walorach historycznych i krajobrazowych. Teren gminy posiada warunki do rozwoju różnorodnych form turystyki ekologicznej, kulturowej, agroturystyki.

Na terenie gminy można uprawiać turystykę pieszą, dla której istnieją oznaczone szlaki turystyczne, turystykę rowerową czy konną. Ukształtowanie pagórkowate terenu stwarza duże walory krajobrazowe gminy. Istniejące zasoby leśne stwarzają duże możliwości wędrowek pieszych, grzybobrania. Bogactwo lasów w zwierzyńę łowną stwarza możliwości uprawiania łowiectwa.

Szczególnym atutem jest istniejący na terenie gminy wyciąg narciarski mieszczący się na terenie miejscowości Karlików, posiadający najdłuższą trasę zjazdową w swej okolicy.

Degradująco na krajobraz wpływają niszczące, niezagospodarowane obiekty. Tereny porolne w szybkim tempie objęte są sukcesją naturalną. Zabudowa mieszkaniowa z okresu normatywów urbanistycznych i powstająca zabudowa zwłaszcza na terenach eksponowanych widokowo burzą harmonię widoku. Starych, drewnianych budynków zostało już niewiele i znikają jeden po drugim. Właściwie jedyną szansą na ich zachowanie wydaje się wykorzystanie ich do celów rekreacyjnych przy dopuszczonej modernizacji i unowocześnieniu wnętrza.

Nadzór i opiekę fachową w dziedzinie kultury sprawuje Biuro Promocji i Integracji Europejskiej Gminy Bukowsko, które przejęło zadania Gminnego Ośrodka Kultury poszerzone o zagadnienia dotyczące współpracy zagranicznej.

W miejscowości Nadolany zachowały się pozostałości po dworskim parku założonym w XIX w. w typie krajobrazowym. Pozostałości ziemnych fortyfikacji obronnych, jak również sieć dróg wewnętrznych i dojazdowych wraz z podjazdem uległy całkowitemu zniszczeniu. Na ich miejscu

wzniesiono budynek straży pożarnej oraz budynki mieszkalne. Centralna część ogrodu zamieniona została na pola uprawne. Z dawniejszego układu kompozycji roślinnych zachowany jest naturalny starodrzew dębowy oraz kilka dębów szypułkowych, jesionów wyniosłych oraz modrzewi europejskich. Niektóre z tych drzew mają rozmiary drzew pomnikowych.

Wśród obiektów kulturalno – rozrywkowych możemy wymienić Dom Ludowy połączony z Remizą Strażacką, w której działa miejscowa Ochotnicza Straż Pożarna. Przy obiektach tych usytuowane jest boisko sportowe.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI NADOLANY

Informacje na temat podstawowych zasobów charakteryzujących miejscowość Nadolany zostały sporządzone na podstawie przeprowadzonej analizy i charakterystyki miejscowości. Tabela ta ma za zadanie ukazać stan zasobów oraz zobrazować w pewien sposób moment rozwoju, w jakim obecnie się ona znajduje.

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

W analizie zasobów uwzględniono następujące rodzaje zasobów:

- środowisko przyrodnicze,
- środowisko kulturowe,
- dziedzictwo religijne i historyczne,
- obiekty i tereny,
- gospodarka, rolnictwo,
- sąsiedzi i przyjezdni,
- instytucje,
- ludzie, organizacje społeczne.

Tabela 16. Inwentaryzacja zasobów miejscowości Nadolany

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu u małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				x
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			x	
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)		x		
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty			x	
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				x
- osobliwości przyrodnicze		x		
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)		x		
- podłoże, warunki hydrogeologiczne		x		
- gleby, kopaliny		x		
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		x		
- walory zagospodarowania przestrzennego				x
- zabytki		x		
- zespoły artystyczne		x		
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu		x		
- święta, odpusty, pielgrzymki		x		
- tradycje, obrzędy, gwara			x	

Plan Odnowy Miejscowości Nadolany

- legendy, podania i fakty historyczne			x
- ważne postacie historyczne	x		
- specyficzne nazwy		x	
Obiekty i tereny			
- działki pod zabudowę mieszkaniową			x
- działki pod domy letniskowe			x
- działki pod zakłady usługowe i przemysł			
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	x		
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	x		
- place i miejsca publicznych spotkań			x
- miejsca sportu i rekreacji			x
Gospodarka, rolnictwo			
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		x	
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	x		
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne		x	
Sąsiedzi i przyjezdni			
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			x
- ruch tranzytowy		x	
- przyjezdni stali i sezonowi			x
Instytucje			
- placówki opieki społecznej	x		
- szkoły	x		
- Dom Kultury			x
Ludzie, organizacje społeczne			
- OSP			x
- KGW	x		
- Stowarzyszenia	x		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

Środowisko przyrodnicze

Lasy położone są na terenie Krainy VIII Karpackiej, dzielnicy 2 Pogórza Środkowobeskidzkiego i dzielnicy 7 Beskidu Niskiego. Zaliczone są one do I strefy zagrożenia przemysłowego i III kategorii zagrożenia pożarowego

W miejscowości Nadolany powierzchnia lasów sięga 7,15 ha, jest objęta planem urządzeniowym lasu do 2016 roku. Jest to las wyżynny mieszany o przewadze drzewostanu liściastego. Panujący gatunek to grab i jesion z domieszką jodły sosny. Typ gospodarczy drzewostanu: 50% buk, 30% jodła, 20% modrzew i inne z uwagi na występujące choroby grzybowej Jesiona. Obecnie stan zdrowotny drzewostanu oceniono jako dobry.

Środowisko kulturowe

Na terenie gminy Bukowsko znajduje się 13 obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Są to: 4 kościoły, 4 dzwonnice, 2 cerkwie, 1 ogrodzenie kościelne, 1 mur kościelny, 1 cmentarz, 1 park (z obiektami).

W miejscowości Nadolany nie występują obiekty zabytkowe, wynika to głównie z faktu, iż wieś została częściowo spalona w 1944 roku.

Obiekty i tereny

Plac usytuowany w centrum miejscowości, obok Domu Strażaka, oraz znajdująca się w nim świetlica to miejscowe centrum życia kulturalno – społecznego miejscowości.

Gospodarka, rolnictwo

W miejscowości Nadolany zarejestrowanych jest 25 prywatnych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, które w głównej mierze reprezentują branżę budowlaną, co wiąże się z obecnym zapotrzebowaniem rynku na usługi ogólnobudowlane. Głównie są to firmy z sektora mikro i małych przedsiębiorstw.

Gospodarka na terenie miejscowości Nadolany ma w głównej mierze charakter rolniczy, co jest charakterystyczne dla gospodarki na terenie gminy i całego powiatu.

Głównymi kierunkami produkcji rolnej są uprawy zbóż, chów bydła rzeźnego i mlecznego oraz hodowla trzody chlewnej.

Według danych Urzędu Gminy Bukowsko liczba gospodarstw rolnych w miejscowości Nadolany wynosi 178 (wg odprowadzanego podatku rolnego).

Ponad połowę ogólnej ilości gospodarstw rolnych stanowią małe powierzchniowe gospodarstwa, których właściciele utrzymują się przede wszystkim z pracy w sektorze pozarolniczym.

Sąsiedzi i przyjezdni

Obszar gminy Bukowsko zaliczany jest do jednych z atrakcyjniejszych krajobrazowo regionów województwa. Unikalne zabytki kultury materialnej decydują o dużych walorach historycznych i krajobrazowych. Teren gminy posiada warunki do rozwoju różnorodnych form turystyki ekologicznej, kulturowej, agroturystyki.

Na terenie gminy można uprawiać turystykę pieszą, dla której istnieją oznaczone szlaki turystyczne, turystykę rowerową czy konną. Ukształtowanie pagórkowate terenu stwarza duże walory krajobrazowe gminy. Istniejące zasoby leśne stwarzają duże możliwości wędrowek pieszych, grzybobrania. Bogactwo lasów w zwierzynę łowną stwarza możliwości uprawiania łowiectwa.

Szczególnym atutem jest istniejący na terenie gminy wyciąg narciarski mieszczący się na terenie miejscowości Karlików, posiadający najdłuższą trasę zjazdową w swej okolicy.

Na terenie miejscowości Nadolany zlokalizowane są 4 gospodarstwa agroturystyczne, oferujące turystom i przyjezdnym usługi w zakresie noclegów i wyżywienia pochodzącego z własnych produktów wytwarzanych w gospodarstwach.

Instytucje

Młodzież szkolna oraz gimnazjalna zamieszkująca miejscowość Nadolany uczęszcza na zajęcia szkolne do Zespołu Szkół w Nowotańcu. Przy Zespole Szkół w Nowotańcu funkcjonuje również przedszkole samorządowe oraz znajduje się stołówka szkolna, w której prowadzi się dożywianie dzieci i młodzieży.

Ludzie, organizacje społeczne

Na terenie Gminy Bukowsko działa 11 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Dwie jednostki OSP Bukowsko i Nadolany jest objęta Krajowym Systemem Ratownictwa Gaśniczego. Na wyposażeniu jednostek OSP jest 15 samochodów – wozów strażackich, 10 motopomp i 3 szlamówki.

Na terenie miejscowości Nadolany działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej.

IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI NADOLANY

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji kategorii słabych i silnych stron oraz szans i zagrożeń. Głównym celem analizy SWOT jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji przedmiotu analizy SWOT oraz prognoza strategii postępowania. Zakres rodzajowy czynników, które mają wpływ na przedmiot analizy SWOT jest bardzo szeroki. Z jednej strony są to czynniki zewnętrzne i wewnętrzne, natomiast z drugiej pozytywne i negatywne. Przeprowadzając analizę trzeba dokonać diagnozy - określić silne i słabe strony oraz prognozy – opisać szanse i zagrożenia.

Do określenia obecnej sytuacji w miejscowości Nadolany oraz przyszłych kierunków jej rozwoju została przeprowadzona analiza SWOT.

1. Analiza mocnych i słabych stron

Tabela 17. Silne i słabe strony miejscowości Nadolany

Silne strony	Słabe strony
Wynikające z położenia geograficznego	
Nieznaczną odległość od centrum gminy – Bukowsko (5,5 km) Siedziba władz gminy Bukowsko Bliskość położenia miasta Sanoka	Położenie peryferyjne w stosunku do głównych krajowych tras komunikacyjnych
Wynikające z uwarunkowań przyrodniczych	
Obszar znajduje się w strefie ochrony walorów przyrodniczych	Rozbudowana sieć wodna małych strumyków i potoczków stwarzająca niedogodne warunki fizjograficzne dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej
Dolina rzeki San tworzy zbiornik wód podziemnych i stanowi perspektywiczne źródło zaopatrzenia w wodę wysokiej jakości miejscowości Bukowsko	Istnienie zaledwie 3% klas III, 68% klas IV i 29% klas V i VI gruntów rolnych powodujące średnią przydatność do uprawy rolnej i jej intensyfikacji. Uprawa orna tych gleb, umożliwiającą odpowiedni poziom plonowania wymaga regularnego wapnowania oraz wysokiego nawożenia organicznego i mineralnego
Położenie gminy w dolinach cieków wodnych: Sanoczka, Pielnicy, Płonki i ich dopływów stanowi dogodny obszar dla ujęć wody dla potrzeb lokalnych	Niekorzystne relacje własnościowe ziemi; zdecydowana większość posiadaczy rolnych nie prowadzi ekonomicznej produkcji rolnej, tylko zaspokaja własne potrzeby żywnościowe
Zasoby wodne w/w cieków oraz jej dopływów mogą służyć rozwojowi małych zbiorników retencyjnych lub stawów rybnych służących rozwojowi turystyki, rekreacji i wypoczynku pobytowego i niedzielnego	Występowanie inwersji termicznej w dolinach rzecznych o najwyższych klasach gleb
Niewielkie zanieczyszczenie powietrza	Niska urodzajność gleb Występowanie dzikich wysypisk śmieci
Wynikające z uwarunkowań kulturowych	
	Niewystarczające środki finansowe na remont oraz wyposażenie Domu Strażaka
Wynikające z uwarunkowań demograficznych i społecznych	
Aktywnie działający miejscowi liderzy	Zmienne kształtujący się przyrost naturalny

Przeświadczenie samorządu gminy i mieszkańców miejscowości o konieczności planowego rozwoju gospodarczego i przestrzennego Niska gęstość zaludnienia	Odływ ludności szczególnie młodej ograniczający zarówno potencjał demograficzny, jak i ekonomiczny Niski poziom dochodów mieszkańców wsi Nadolany
W miarę korzystna sytuacja demograficzna Duży udział ludności w wieku przedprodukcyjnym	Niski poziom wykształcenia mieszkańców Duża ilość mieszkańców w wieku produkcyjnym korzystająca z pomocy społecznej
Istniejąca baza oświatowa i jej rozwój	Wzrastający poziom spożycia alkoholu wśród dzieci i młodzieży
Pomoc GOPS świadczona rodzinom potrzebującym Prowadzona działalność kulturalna, udział w imprezach i konkursach kulturalnych Wysoki wskaźnik przedsiębiorczości Walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe atrakcyjne pod względem turystycznym i rekreacyjnym, sprzyjające rozwojowi sportów zimowych i wypoczynku	Brak programu rozwoju turystyki Słaba oferta w zakresie aktywnego wypoczynku i rekreacji Uboga infrastruktura okołoturystyczna Ograniczony rynek pracy
	Wysoka stopa bezrobocia (bezrobocie agrarne) Długotrwałe bezrobocie.
Uwarunkowania infrastrukturalne	
Funkcjonowanie małych oczyszczalni ścieków dla potrzeb obiektów użyteczności publicznej Istnienie gazu przewodowego	Wysoki stopień degradacji technicznej infrastruktury komunikacyjnej Problem utrzymania dotychczasowej infrastruktury komunikacyjnej na niezbędnym poziomie technicznym
Dobre wyposażenie w sieć średnich i niskich napięć	Częste skażenia wody z nie oczyszczonych ścieków nieprawidłowo wykonanych zbiorników na nieczystości
Duża ilość abonentów telefonicznych na terenie gminy -100%	Istnienie dzikich wysypisk śmieci
	Wysoka cena gazu, jako środka opałowego Wysokie ceny usług telefonicznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

2. Analiza szans i zagrożeń

Tabela 18. Szanse i zagrożenia dla miejscowości Nadolany

Szanse	Zagrożenia
Wykorzystanie środków pomocowych z Unii Europejskiej	Brak stabilizacji gospodarczej państwa
Promocja gminy i miejscowości, jej pozytywny wizerunek	Niestabilny system podatkowy
Możliwości zwiększenia obszarów leśnych - zalesienia gruntów rolnych na terenach zakrzaczonych	Niesprawne finanse publiczne
Rosnące znaczenie turystyki i agroturystyki w rozwoju gminy	Niewłaściwa polityka rolna
Możliwości rozwoju agroturystyki oraz rolnictwa ekologicznego	Nadmiar turystów, którzy nie mają zapewnionych odpowiednich warunków pobytu
Możliwość korzystania z funduszy i programów promujących turystykę	Niewystarczające środki finansowe dla utrzymywania obiektów kulturowych i zabytkowych Niedostateczne środki finansowe dla renowacji i utrzymywania parków zabytkowych Niska świadomość społeczna potrzeby estetycznego i atrakcyjnego kształtowania przestrzeni

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

V. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI NADOLANY

Nadolany, jako miejscowość wchodzącą w skład Gminy Bukowsko, podporządkowana jest strategicznym celom rozwoju całej gminy. Niemniej oczekiwania i potrzeby mieszkańców są na bieżąco monitorowane przez władze gminy, i w miarę możliwości zaspokajane.

Poniżej przedstawione zostały priorytety rozwojowe miejscowości Nadolany:

- oświata
 - wykonanie placu zabaw dla dzieci
- komunikacja
 - remont dróg gminnych i wewnętrznych
 - remont dróg Lipniki, Międzygóry, Łączki
 - budowa drogi koło Drewnik i Dybały
- ochrona środowiska
 - usuwanie dzikich wysypisk śmieci
 - udrożnienie rowów przy mostach i przepustach
 - remont wodociągów wiejskich
 - budowa kanalizacji sanitarnej
- kultura
 - organizacja imprez kulturalnych
 - poszukiwanie atrakcji turystycznych
- sport
 - budowa boiska do koszykówki
 - budowa boiska do siatkówki
- infrastruktura techniczna
 - budowa chodników
 - budowa i utwardzenie placów i parkingów przy Domu Strażaka (wykonanie placu zabaw, boisk sportowych, ścieżek spacerowych)
 - rozbudowa oświetlenia przy drogach, placach i parkingach
 - urządzenie placów i parkingów na terenie wsi Nadolany
 - uporządkowanie terenów zielonych
 - zagospodarowanie placu przy Domu Strażaka
- inne
 - wyposażenie świetlicy w sprzęt
 - dalsza rozbudowa oraz oddanie do użytku dalszej części budynku Domu Strażaka w Nadolanach
 - budowa kaplicy.

VI. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ MIEJSCOWOŚCI NADOLANY

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Nadolany spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju gminy tj. Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Bukowsko, Strategii Rozwoju Gminy Bukowsko, powiatu i województwa oraz zapisami Strategii Narodowego Planu Rozwoju 2007-2013. Cele i zadania określone w niniejszym dokumencie są wewnętrznie zgodne, a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

Plan Odnowy Miejscowości Nadolany zakłada realizację wielu działań ze sfer społeczno – kulturalnego i gospodarczego życia mieszkańców. Celem planowanych inwestycji jest przede wszystkim poprawa infrastruktury technicznej, poprawa estetyki oraz stanu bezpieczeństwa.

Realizacja zamierzonych zadań przyczyni się do rozwoju i podniesienia standardów życia mieszkańców miejscowości Nadolany. Rozwój infrastruktury technicznej z pewnością wpłynie na rozwój lokalnej gospodarki. Ponadto planowane inwestycje dopomogą w rozwoju życia społeczno-kulturowego miejscowości.

Tabela 19. Planowane zadania inwestycyjne dla miejscowości Nadolany

LP	NAZWA ZADANIA	CEL I PRZEZNACZENIE	KWOTA KOŃCOWA ZADANIA	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
1.	Urządzenie i uporządkowanie terenów przy Domu Strażaka.	Wykonanie placu zabaw, boisk sportowych, oraz ścieżek spacerowych. Inwestycja w pozytywny sposób wpłynie na możliwość spotkań mieszkańców na świeżym powietrzu. Spotkania takie połączone z wypoczynkiem w pozytywny sposób wpłyną na tworzenie więzi społecznych między mieszkańcami Nadolan. Ponadto uporządkowanie terenu stworzy możliwości lepszego wykorzystania istniejącego budynku Domu Strażaka, będącego kulturalnym centrum	280 747,32 PLN	PROW, Gmina Bukowsko.

Plan Odnowy Miejscowości Nadolany

	miejsowości.		
2. Budowa kanalizacji sanitarnej wsi.	Wybudowanie sieci kanalizacji z przyłączami i oczyszczalnią ścieków, celem poprawy stanu sanitarnego miejscowości. Inwestycja w pozytywny sposób wpłynie na warunki sanitarne w miejscowości, a co za tym idzie także na warunki bytowe jej mieszkańców.	7 000 000,00 PLN	PROW, Gmina Bukowsko.
3. Dokończenie budowy Domu Strażaka.	Wykonanie elewacji zewnętrznej pozwoli na poprawę estetyki budynku. Ponadto dokończenie budowy pozwoli na utworzenie muzeum Ochotniczej Straży Pożarnej, co w pozytywny sposób wpłynie na walory turystyczne miejscowości.	900 000,00 PLN	Gmina Bukowsko, MkiS.
4. Budowa chodników.	Inwestycja polegająca na budowie chodników wzdłuż drogi powiatowej przebiegającej przez miejscowość jest kluczowa ze względu na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców. Ponadto wykonanie chodników w znaczący sposób usprawni ruch drogowy w Nadolanach.	160 000,00 PLN	Gmina Bukowsko, PROW, Starostwo Powiatowe.
5. Utrzymanie i poprawa stanu technicznego dróg.	Stałe dążenie do poprawy stanu dróg powiatowych, gminnych i wewnętrznych zwiększy bezpieczeństwo ludności.	1 000 000,00 PLN	Gmina Bukowsko, Starostwo Powiatowe, PUM.
6. Uzupelnienie oświetlenia ulicznego.	Postawienie nowego odcinka oświetlenia przy drodze od Woli Sękowej do Dworu wpisuje się w/w działania mające za zadanie zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców Nadolan oraz pozostałych uczestników ruchu.	120 000,00 PLN	Gmina Bukowsko.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

Wskazane inwestycje są kluczowymi zarówno dla rozwoju miejscowości Nadolany, jak i dla całej Gminy Bukowsko. Planowany harmonogram przedstawiony poniżej uwzględnia stopień aktywizacji społeczności lokalnej wokół poszczególnych inwestycji. Jednakże żywotność interesów społecznych nie była jedynym aspektem, który wzięto pod uwagę podczas planowania poszczególnych inwestycji, poniższa tabela uwzględnia także możliwości techniczne, organizacyjne oraz finansowe Gminy Bukowsko.

Tabela 20. Harmonogram inwestycyjny dla miejscowości Nadolany

LP.	ZAKRES INWESTYCJI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
1.	Urządzenie i uporządkowanie terenów przy Domu Strażaka.	■									
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej wsi.						■				
3.	Dokończenie budowy Domu Strażaka.										
4.	Budowa chodników.				■						
5.	Utrzymanie i poprawa stanu technicznego dróg.	■									
6.	Uzupełnienie oświetlenia ulicznego.		■								

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Bukowsko.

VII. SYSTEM WDROŻENIA I MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI NADOLANY

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Nadolany rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Bukowsko. Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi Gminy Bukowsko.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy w Bukowsku zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Nadolany.

